

ПАЛІТЗНЯВОЛЕННЫ АЛЕСЬ БЯЛЯЦКІ ЎГАНАРАВАНЫ ПРЭМІЯЙ ВАЦЛАВА ГАВЭЛА

Прэмія Вацлава Гавэла ў галіне правоў чалавека прысуджаная зняволенаму старшыні Праваабарончага цэнтру «Вясна» Алесю Бяляцкаму. Імя пераможцы абвясціў старшыня Парламенцкай асамблеі Рады Еўропы Жан-Клод Мін'ён 30 верасня ў Страсбургу. Ён павіншаваў з узнагародай жонку праваабаронцы Наталлю Пінчук, якая прысутнічала на цырымоніі.

Сёлета сярод намінантаў былі, акрамя Алеся Бяляцкага, аўтарытэтныя праваабарончыя арганізацыі - Асацыяцыя маладых юрыстаў (Грузія) і Rights Defence Network (Кітай).

Жонка праваабаронцы Алеся Бяляцкага Наталля Пінчук адзначыла, што Вацлаў Гавэл з'яўляўся духоўным настаўнікам Алеся. Незадоўга да сваёй смерці Гавэл накіраваў Алесю ў турму ліст падтрымкі. Алесь пісаў, што для яго гэты ліст стаў праменем надзеі і салідарнасці.

Наталля Пінчук таксама прамовіла, што ад самага пачатку свайго шляху Алесь змагаўся за незалежную і дэмакратычную Беларусь.

Зараз яму няпроста, ён знаходзіцца ў больш жорсткіх умовах, чым іншыя палітвязні, а ў турмах Беларусі дагэтуль яшчэ 10 палітвязняў, якія зрабілі свой выбар на карысць дэмакратыі і свабоды. Прэмія, якую атрымаў Алесь, — гэта знак салідарнасці ня толькі з

Наталля Пінчук на цырымоніі прысуджэння прэміі

ім, але і з усёй беларускай дэмакратычнай супольнасцю.

Як паведамляе сайт Парламенцкай асамблеі Савета Еўропы, спачатку журы прадставіла спіс з шасці кандыдатаў, сярод якіх былі названыя Людміла Аляксеева (Расія), Алесь

Бяляцкі (Беларусь), Грузінская Асацыяцыя маладых юрыстаў (Грузія), Вянгерскі Хельсінскі камітэт (Венгрыя), Псіхічны цэнтр абароны інвалідаў (Венгрыя) і Сетка абароны правоў (Кітай). Беларускага праваабаронцу вылучылі больш за 30 польскіх няўрадавых грамадскіх арганізацыяў.

Кіраўнік праваабарончага цэнтру «Вясна» Алесь Бяляцкі асуджаны на 4,5 году турмы ў лістападзе 2011-га. Яго прызналі вінаватым у нясплаце падаткаў. Праваабаронца сваёй віны не прызнаў і заявіў, што ўсе грошы, атрыманыя на ягоныя рахункі, ішлі на праваабарончую дзейнасць.

Падставай для крымінальнага пераследу Бяляцкага стала інфармацыя пра банкаўскія рахункі, якую перадалі афіцыйнаму Менску Літва і Польшча.

Краіны Эўразвязу, ЗША і міжнародныя праваабарончыя арганізацыі лічаць Бяляцкага палітвязнем, а прысуд яму — палітычна матываваным. Яны патрабуюць адулаваў Беларусі вызвалення праваабаронцы.

СУД СУПРАЦЬ «РЭЗЕРВАЦЫІ ДЛЯ ДЭМАКРАТАЎ»

22 кастрычніка ў судзе Ленінскага раёну г. Магілёва пад старшынствам суддзі Валянціны Лапацінай адбыўся разгляд скаргі магілёўскіх праваабаронцаў Барыса Бухеля і Аляксея Колчына на рашэнне Магілёўскага гарвыканкаму «Аб масавых мерапрыемствах у горадзе Магілёве».

Гэтым рашэннем гарвыканкам яшчэ ў 2007 годзе вызначыў адзінае ўва ўсім горадзе месца для правядзення тых масавых мерапрыемстваў, што арганізуюцца палітычнымі партыямі, грамадскімі арганізацыямі, прафсаюзамі і грамадзянамі. Гэта – стадыён па адрасе: вуліца Чалюскінцаў, 64В; ён знаходзіцца далёка ад цэнтральных вуліц гораду ў малалюдным месцы і, відавочна, не з'яўляецца зручным для правядзення масавых акцыяў.

4 жніўня 2013 г. Б.Бухель і А.Колчын збіраліся правесці пікетаванне, падчас якога яны мелі намер інфармаваць грамадзян аб праблеме палітвязняў у Беларусі. Імі загадзя была паддзена заяўка на пікетаванне, якая не была задаволеная гарвыканкамам на падставе таго, што заяўнікі выбралі месцам пікетавання не прызначаны для гэтага ўладамі стадыён, а пляцоўку ў цэнтры Магілёва.

Праваабаронцы ў сваёй скарге прасілі адмяніць рашэнне гарвыканкаму на падставе таго, што яно супярэчыць Закону аб масавых мерапрыемствах, Канстытуцыі, і Міжнароднаму пакту аб грамадзянскіх і палітычных правах (МПГПП), што ратыфікаваны Беларуссю і з'яўляецца абавязковым для выканання. Б.Бухель і А.Колчын таксама звярталі ўвагу суду на тое, што прычына, па якой ім было адмоўлена ў пікетаванні, супя-

рэчыць патрабаванням МПГПП, што пацвярджаецца шматлікімі рашэннямі Камітэту ААН па правах чалавека па аналагічных справах (тры з якіх былі далучаны да матэрыялаў справы). Пры абвешчэнні пісьмовых матэрыялаў справы, па патрабаванні праваабаронцаў, суддзя тройчы зачытала адпаведныя пункты з прыкладзеных рашэнняў КПЧ ААН, якія найпрост аспрэчвалі довады прадстаўнікоў уладаў і прызнавалі такія дзеянні беларускіх уладаў і судаў парушэннем правоў чалавека на мірныя сходы і распаўсюджванне сваіх

праблем. Напрыклад, падчас выбараў у Палату прадстаўнікоў у 2012 годзе гарвыканкам прыняў рашэнне, якое дазволіла праводзіць пікетаванне (з мэтай збору подпісаў за вылучэнне кандыдатаў у дэпутаты) паўсюль, за выключэннем некаторых месцаў.

Суд, аднак, не прыняў довады заяўнікоў да ўвагі і адмовіў ім у задавальненні скаргі. У сваім рашэнні суддзя Лапаціна палічыла, што прынятае Магілёўскім гарвыканкамам рашэнне аб выдзяленні

для масавых акцыяў стадыёну па вул. Чалюскінцаў ня толькі не перашкаджае з а ў н і к а м праводзіць іх і выказваць свае думкі і перакананні, але нават наадварот, у поўнай меры гэта забяспечвае.

Апазіцыі дазволена мітынгаваць толькі тут

думак, і патрабавалі ад Беларусі прывесці Закон аб масавых мерапрыемствах і рашэнні мясцовых уладаў у адпаведнасць з міжнародным правам і спыніць падобныя парушэнні правоў чалавека.

Акрамя таго, праваабаронцы ў сваёй скарге усумніліся ў тым, што стадыён, прызначаны ўладамі для правядзення масавых мерапрыемстваў, з'яўляецца прыдатным месцам для іх правядзення. І, нарэшце, заяўнікі апелявалі да таго, што ў Магілёве ўжо ёсць прэцэдэнты дазвонаў правядзення пікетаванняў практычна па ўсім горадзе, і гэта не выклікала ніякіх

На суд прыйшлі больш дзясятка магілёўскіх партыйных і грамадскіх дзеячоў, якія, аднак, не змаглі прысутнічаць на ім да канца – суддзя выдаліла публіку падчас працэсу, палічыўшы, што тая ёй замінае.

Праваабаронцы адзначаюць, што не мелі ілюзіяў наконт выніку суду, і збіраюцца абскардзіць яго спачатку ў беларускіх інстанцыях, а затым і ў Камітэце ААН па правах чалавека. Яны ўпэўнены, што прынамсі ў КПЧ дамогуча справядлівасці і яшчэ раз пацвердзяць, што падобныя абмежаванні на правядзенне масавых акцыяў не адпавядаюць закону.

У БЕЛАРУСІ ЗА КРАТАМІ ЗАСТАЮЦЦА 9 ПАЛІТЗНЯВОЛЕННЫХ

Праваабарончыцэнтр “Вясна” прызнае наяўнасць у Беларусі палітычных вязняў - асобаў, якія незаконна пазбаўлены свабоды за свае палітычныя перакананні, і патрабуе іх неадкладнага вызвалення.

1. МІКАЛАЙ АЎТУХОВІЧ.

Ветэран - афганец, прадпрымальнік з Ваўкавыску. Знаходзіцца ў турме за свае палітычныя перакананні.

Узяты пад варту 8 лютага 2009 г., асуджаны 6 траўня 2010 г. Вярхоўным судом Рэспублікі Беларусь па ч. 3 арт. 295 Крымінальнага кодэксу (незаконныя дзеянні ў адносінах да вогнястрэльнай зброі, боепрыпасаў і выбуховых рэчываў) да 5 гадоў і 2 месяцаў пазбаўлення волі ва ўмовах строгага рэжыму. Рашэннем суду ад 17 студзеня 2012 г. умовы адбыцця пакарання былі змененыя на больш жорсткія, пераведзены з калоніі №5 у Івацэвічах ў турму №1 г. Гродна.

2. МІКАЛАЙ СТАТКЕВІЧ.

Палітык, кандыдат у прэзідэнты 2010 г. Знаходзіцца ў турме за тое, што быў супернікам А. Лукашэнкі на прэзідэнцкіх выбарах.

Узяты пад варту 20 снежня 2010 г., асуджаны 26 траўня 2011 г. судом Партызанскага раёна г. Менску па ч. 1 арт. 293 КК (арганізацыя масавых беспарадкаў, якія суправаджаліся гвалтам над асобай, пагромамі, падпаламі, знішчэннем маёмасці і узброеным супрацівам прадстаўнікам улады) да 6 гадоў пазбаўлення волі ва ўмовах ўзмоцненага рэжыму. Рашэннем суду ад 12 студзеня 2012 г. умовы адбыцця пакарання былі змененыя на больш жорсткія, пераведзены з калоніі №17 у Шклове ў турму №4 г. Магілёва.

3. ЭДУАРД ЛОБАЎ.

Сябра «Маладога Фронту». Знаходзіцца ў турме за тое, што з’яўляецца палітычным актывістам.

Узяты пад варту з 18 снежня 2010

г., асуджаны 24 сакавіка 2011 г. судом Маскоўскага раёна г. Менску па ч. 3 арт. 339 КК (асабліва злоснае хуліганства) да 4 гадоў пазбаўлення волі ва ўмовах строгага рэжыму. Знаходзіцца ў калоніі №22 у Івацэвічах.

4. АЛЕСЬ БЯЛЯЦКІ.

Праваабаронца, пісьменнік.

Знаходзіцца ў турме за тое, што займаўся праваабарончай дзейнасцю.

Узяты пад варту з 4 жніўня 2011 г., асуджаны 24 лістапада 2011 г. судом Першамайскага раёна г. Менску па ч. 2 арт. 243 КК (утойванне прыбыткаў у асабліва буйным памеры) да 4,5 гадоў пазбаўлення волі ва ўмовах ўзмоцненага рэжыму з канфіскацыяй маёмасці. Адбывае пакаранне ў калоніі №2 г. Бабруйска.

5. МІКАЛАЙ ДЗЯДОК.

Палітычны актывіст. Знаходзіцца ў турме за свае палітычныя перакананні.

Узяты пад варту з 3 верасня 2010 г., асуджаны 27.05.2011 г. судом Заводскага раёна г. Менску па ч. 2 арт. 339 КК (злоснае хуліганства) да 4,5 гадоў пазбаўлення волі ва ўмовах ўзмоцненага рэжыму. Знаходзіцца ў калоніі №17 у Шклове.

6. ІГАР АЛІНЕВІЧ *.

Палітычны актывіст. Знаходзіцца ў турме за свае палітычныя перакананні.

Узяты пад варту з 29.11.2010 г., асуджаны 27.05.2011 г. судом Заводскага раёна г. Менску па ч. 2 арт. 339 КК (злоснае хуліганства), ч. 2 і ч. 3 арт. 218 КК (пашкодванне маёмасці агульнабяспечным спосабам і ў асабліва буйным памеры) да 8 гадоў пазбаўлення волі ва ўмовах ўзмоцненага рэжыму. Знаходзіцца ў калоніі №10 у Наваполацку.

7. ЯЎГЕН ВАСЬКОВІЧ *.

Палітычны актывіст. Знаходзіцца ў турме за свае палітычныя перакананні.

Узяты пад варту з 17 студзеня 2011

г., асуджаны 18 траўня 2011 г. судом Бабруйскага раёна і г. Бабруйска ч. 2 арт. 339 КК (злоснае хуліганства) і ч. 3 арт. 218 КК (пашкодванне маёмасці ў асабліва буйным памеры) да 7 гадоў пазбаўлення волі ва ўмовах ўзмоцненага рэжыму. Рашэннем суду ад 12 кастрычніка 2011 г. умовы адбыцця пакарання былі змененыя на больш жорсткія, пераведзены з калоніі №15 у Магілёве ў турму №4 г. Магілёва.

8. АРЦЁМ ПРАКАПЕНКА.

Палітычны актывіст. Знаходзіцца ў турме за свае палітычныя перакананні.

Узяты пад варту з 17 студзеня 2011 г., асуджаны 18 траўня 2011 г. судом Бабруйскага раёна і г. Бабруйска ч. 2 арт. 339 КК (злоснае хуліганства) і ч. 3 арт. 218 КК (пашкодванне маёмасці ў асабліва буйным памеры) да 7 гадоў пазбаўлення волі ва ўмовах ўзмоцненага рэжыму. Знаходзіцца ў турме №15 у Магілёве.

9. АНДРЭЙ ГАЙДУКОЎ.

Грамадскі актывіст. Знаходзіцца ў турме за свае палітычныя перакананні.

Узяты пад варту ў пачатку лістапада 2012 года, асуджаны 1 ліпеня 2013 года па частцы 1 артыкула 14 і артыкуле 356-1 КК Рэспублікі Беларусь (замах на ўстанаўленне супрацоўніцтва са спецыяльнай службай, органам бяспекі або разведвальным органам замежнай дзяржавы) да 1,5 гадоў пазбаўлення волі. Адбывае пакаранне ў напраўчай калоніі №19 у Магілёве.

* У дзеяннях дадзеных асобаў углядаюцца прыкметы правапарушэння, але адзначаем несправядлівую кваліфікацыю іх дзеянняў і празмернасць вынесенага пакарання. Лічым, што яны адбылі ўжо дастатковае пазбаўленне волі для здзяйснення ўчынку і ўтрыманне надалей іх у зняволенні палітычна матываванае.

ПОДДЕРЖИТЕ ПОЛИТЗАКЛЮЧЕННЫХ!

Людам, которые лишены свободы за свои убеждения, особенно важна поддержка общества. Найдите несколько минут и напишите письмо политическим заключенным! Возможно, именно ваши слова помогут им выдержать испытание неволей.

Алесь Беляцкий:

213807, Могилевская обл., г. Бобруйск, ул. Сикорского, 1, ИК №2, отряд 14

Николай Статкевич, Евгений Васькович, Николай Дедок:

212011, г. Могилев, ул. Крупской, 99а, тюрьма №4

Артем Прокопенко:

213105 г. Могилев, Славгородское шоссе, 183, ИК №15

Андрей Гайдуков:

213030, г. Могилев, Славгородское шоссе, 3-й км, ИК №19

Николай Автухович:

230023, г. Гродно, ул. Кирова, 1, тюрьма №1

Эдуард Лобов:

225295, Брестская обл., г. Ивацевичи, «Волчы норы», а/я 20, ИК №22

Игорь Олиневич:

211440, Витебская обл., г. Новополоцк, ул. Техническая, 8, ИК №10

Кто такие политзаключённые?

СПРАВКА

Авторитетная международная организация «Международная амнистия» политзаключённым называет человека, в лишении свободы которого присутствует существенный политический момент.

Политзаключённых зачастую осуждают по итогам процессов, сопровождавшихся нарушениями международных норм справедливого судопроизводства. Иногда их годами держат в предварительном заключении без суда и следствия. Amnesty International требует, чтобы все политические заключённые предстали перед справедливым судом в разумные сроки.

В отличие от узников совести, среди политзаключённых могут быть и те, кто прибегал к насильственным действиям (в том числе совершая уголовно-наказуемые деяния), либо призывал к насилию или вражде. Однако все обвинения в их адрес либо их часть могут быть и ложными. Amnesty International добивается лишь того, чтобы дела таких людей были рассмотрены в суде в разумные сроки и с соблюдением всех гарантий справедливого суда, как-то: право на адвоката по своему выбору, отказ от рассмотрения показаний, полученных под пытками и так далее.

Термин «политзаключённый» не означает, что человек обладает каким-то особым статусом, или что организация придаёт ему какое-то особое значение. Amnesty International не поддерживает и не опровергает взгляды таких людей, а также никак не оценивает необходимость тех или иных боевых действий в ходе политического противостояния или конфликта.